

Plan för bekämpning av jättebalsamin 2024 – i Kungsbacka

Detta är ett testår som ger möjlighet för föreningslivet i Kungsbacka att vara med och bekämpa denna invasiva art. Vi har sex geografiska område och det är på mark som ägs av Kungsbacka kommun.

Att föreningslivet kan hjälpa till med fler händer under en kort period, är det som be

Växten jättebalsamin

Är en frösprättare som kommit hit ända ifrån västra Himalaya, importerades exotisk prydnadsväxt. Den är nu spridd i nästan hela Sverige och tränger undan inhemska arter och utgör på så vis ett hot mot den biologiska mångfalden.

Eftersom jättebalsamin är en av de arter som finns med på EU:s lista över invasiva främmande arter, är det förbjudet att sprida den. Alla som har den på sin mark ska bekämpa den.

Bekämpning – hur plockar jag?

Av hänsyn till natur och miljön får kemiska växtskyddsmedel inte användas på kommunens mark. Att bekämpa mekaniskt betyder att plantorna dras upp för hand, med rötterna eller plockas långt ner. (det är blommorna som sprider fröna).

Jättebalsamin behöver bekämpas **tre gånger per år**, men exakt tillfälle är en utmaning att säga beroende på väder. Vi har beslutat följande tre veckor i denna testomgång:

Vecka 23 (Soppåsarna hämtas måndag 10 juni)

Vecka 27 (soppåsarna hämtas måndag 8 juli)

Vecka 33 (Soppåsarna hämtas måndag 19 augusti)

Soppåsarna kommer att hämtas och brännas – så knyt påsarna ordentligt på återsamlingsplatsen!

Ni kan plocka när som helst innan **hämtningsdagen** (se ovan). Är det så att det blir regn en dag, så kan ni skifta till en annan. Ni avgör helt själva som grupp. När plockningen är utförd ska återrapporten via e-tjänsten skickas in – så att vi vet hur många sopsäckar som är hämtade (samt att ni uppskattar tiden och berättar hur många ni varit – detta är för framtida utvärdering)
Ni väljer själva en **ÅTERSAMLINGSPLATS** för säckarna som är nära bilburen väg/parkering för upphämtning.

Hur vet jag att det är jättebalsamin – vad ska jag titta efter?

Bra att ALLA ser denna filmen innan: <https://youtu.be/NeCWtc1jMNs>

Jättebalsamin kännetecknas av de mycket kraftiga och stora plantorna.

Blommorna är 3–4 cm rosa eller vita orkidéliknade blommorna, explosivt uppsprickande frökapslar.

Stjälkarna är grova och oftast rödaktiga.

Bladen har långsmala sågtandade blad.

[Jättebalsamin \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

[Dags att bekämpa jättebalsamin – ekologen visar hur du gör | SVT Nyheter](#)

[Gemensamma krafttag mot invasiva jättebalsamin | SVT Nyheter](#)

[\(1\) Video | Facebook](#) – Film från Ale kommun, men vi vill lägga allt i soppåsar oavsett frö eller inte.

Hur organiserar vi oss?

Ni har en karta med ett geografiskt område. Det området ska ni gå över och plocka alla jättebalsamin på – viktigt att kommunicera så ni har gått över hela området. Ni kommer att ha samma geografiska område även omgång 2 och 3, för att ni vet var de växte mest och också kan ytan.

Ni väljer själva om ni bara är träningsgruppen, eller att ni väljer och bjuda med vänner till aktiva, syskon och familj. Ju fler händer desto fortare går uppdraget.

Ni får gärna arrangera gemensam fika eller korvgrillning som en gemensam belöning!

Det finns en återsamlingsplats för soppsåarna, detta för att vi enkelt ska kunna hämta dem. Så ni samlar alla påsarna som är knutna på ett och samma ställe.

Till dig som gruppleddare/ansvarig:

Hur hämtar vi soppsåsar?

Ni åker till Teknikens hus, Verkstadsgatan 5 i Kungsbacka. I receptionen finns det följande kit att hämta:

Soppsåsar, några plasthandskar för dem som vill ha det, några västar så att ni syns och om någon frågar vad ni gör så syns det tydligt. Den kan hämtas i slutet av vecka 22.

Åtterrapporten:

För att vi ska få en bild av uppdraget så fyller ni i åtterrapporeringen när ni har gjort plockningen.

Antal personer, skattad tid och hur många påsar som lämnats för hämtning. Var er

återhämtningsplats är – så att de enkelt kan hitta!

När ni utfört alla tre uppdragen, efter den sista åtterrapporten kommer den ekonomiska ersättningen att utbetalas.

Länk till varje åtterrapport: Bifogas senare!

Framtiden?

Detta är en test tillsammans med förvaltningen för Park. Om det faller väl ut både ifrån Park och ifrån föreningarna så är detta något som kan bli bestående från år till år.

Vi vill att föreningar gör en intresseanmälan likt Städa Sverige, så att man finns i "intressebanken" för olika uppdrag i framtiden.

Nu är ni med som testförening och har möjlighet att ge tips om utformningen framöver.

Ekonomisk ersättning:

För detta område kommer ni att få ekonomisk ersättning för tre tillfälle. (betalas ut till föreningens föransmällda konto, så ni får ha dialog med kassören)

Beroende på utfallet av hur mycket om vilken tid som läggs ner, har vi tagit med i dialogen att vi kan revidera i viss del efteråt. (Vi har varit ute och inventerat området innan med våra biologer)

Men annars har vi räknat den ekonomiska ersättningen likt Städa Sverige projekten. (det är ett mindre område än Städa Sverige, samt det är tre tillfällen istället)

Vi vill gärna att ni tar bilder och delar med er av ert arbete 😊 Stäm bara av med GDPR med deltagarna så att vi har accept att använda dem i kommunikation för Kungsbacka kommun.

Vi vet också att media vill åka ut och besöka och berätta om projektet!

Vi gör en insats för miljön, för vårt Kungsbacka samt för framtiden. Samtidigt som föreningarna får en aktivitet för sammanhållning. Tillsammans gör vi skillnad!

Vid frågor kontakta:

Anette Alsterå 0300-83 53 74

anette.alstera@kungsbacka.se

Carin Sjöberg 0300-83 46 20

carin.sjoberg@kungsbacka.se

Vi är utvecklare på Föreningservice – kulturochfritid.foreningsservice@kungsbacka.se

---

Vad gör du som förening

INNAN:

- anmäler ert intresse att vara med om framtida uppdrag via e-tjänst
(detta året är det jättebalsamin, men på sikt kan det vara städuppdrag vid festival eller andra växter)

UNDER:

- har kul och bygger sammanhållning i gruppen, samt att ni gör något större ni bidrar till miljön och en bättre biologisk mångfald i Kungsbacka.

EFTER:

- ni rapporterar till e-tjänsten om hur många säckar som finns att hämta vid varje tillfälle.

Berätta gärna för fler om ert arbete, lägg ut på sociala medier. Vi hoppas också att privata trädgårdar och tex vägföreningar blir mer uppmärksammade när vi också sprider kunskapen!

Frågor och svar:

Hur gör vi för att vara med och få uppdrag?

Svar: Ni gör en intresseanmälan via e-tjänsten, så samlar vi olika föreningar i en intressebank. Vi jobbar på att så många som möjligt ska få möjligheten – så för att man gör ett år betyder inte att man kan räkna med det nästa år också.

Kan jag plocka jättebalsamin utan handskar?

Svar: Ja, det är ingen giftig blomma eller växt, utan du kan plocka med bara händerna.
Men vill du finns handskar, men de kan också bli varma och svettiga 😊 Du väljer själv.

Jag hittar inte några rosa blommor, utan bara röda stjälkar just nu?

Svar: Ja, nu är vi i början av säsongen för jättebalsamin. Det innebär att de troligen inte har slagit ut i sina rosa blommor utan ni får titta på de röda stjälkarna och gärna slå upp bilder på nätet för att jämföra. Bladen är också lite taggiga som nässlor (men bränns inte).

Hur gör jag lättast när jag plockar?

Svar: Dela ut en soppåse till en eller två personer, om man väljer att jobba 2 och 2. Dra långt ner så att ni gärna får med er roten upp och lägg i påsen. När påsen är full, så knyt ihop den, så att inget kan åka ur påsen. Sedan lägger ni alla säckarna på en uppsamlingsplats som finns på kartan.

Vad har jag på mig som plockare?

Svar: Är det en varm och solig dag så tänk på att ha solskydd och ta med er vattenflaska.

Du väljer själv kläder efter väder, det är inget du behöver ligga på knä och plocka utan räcker att du böjer dig. Sköna skor är alltid bra 😊

Kommer det frågor ifrån invånare som undrar vad vi gör?

Svar: Vi har tagit fram några västar till gruppen, så att det finns några som berättar att vi jobbar med den biologiska mångfalden och det är bara på Kungsbacka kommuns mark.

Om någon vill prata med någon i Kungsbacka kommun om utemiljön så är det Anna Welandsson som är enhetschef och kan ta emot frågor. 0300-83 40 00 är telefonnr till kommunen, så frågar de efter Anna. (det är hennes medarbetare som inventerar området och som också planerar i våra parker.)

Hur många behöver vi vara för att plocka?

Svar: Det är upp till varje förening eller grupp. Några plockar bara de aktiva och i några fall bjuder de med kompisar, syskon och familj. Er förening är unika att välja själva. Ju fler som plockar, desto fortare går det 😊 Då finns det mer tid till fika och/eller korvgrillning 😊

Spelar det någon roll vilken dag vi plockar?

Svar: Ni väljer själva, säckarna ska vara klara till upphämtningsdagarna:

Vecka 23 (Soppåsarna hämtas måndag 10 juni)

Vecka 27 (soppåsarna hämtas måndag 8 juli)

Vecka 33 (Soppåsarna hämtas måndag 19 augusti)

Så har ni bokat en dag och ser att det blir störtregn, då kan ni på kort varsel boka om till en annan med ert gäng.

ÅTERSAMLINGSPLATS - markerar ni själva, gärna med återkoppling kartbild eller adress. Tacksamt om det är nära en väg eller framkomligt med bil. Tack!

Vad händer med de ihop knutna säckarna?

Svar: Vi hämtar upp dem och kör dem till återvinningen där de bränns upp. (dessa kan inte vara i komposten, utan vi vill utrota dem)